

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 378/2014
16.04.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у ванпарничном предмету предлагача И.С.1 из П., И.С.2 из П., Д.П. из У. и В.С. из У., које заступа Г.Б., адвокат из У., против противника предлагача Општине Чајетина, чији је законски заступник Општински јавни правобранилац, ради накнаде за одузето земљиште, одлучујући о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Ужицу Гж 1356/13 од 27.12.2013. године, у седници одржаној 16.04.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија противника предлагача изјављена против решења Вишег суда у Ужицу Гж 1356/13 од 27.12.2013. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Ужицу Р1 43/13 од 31.05.2013. године, ставом првим изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачима на име накнаде за одузето земљиште и то за парцеле ближе наведене овим ставом изреке исплати износ од 15.303.333,00 динара. Ставом другим изреке одређено је да накнаду из става првог изреке противник предлагача дужан је да плати предлагачима у једнаким тромесечним ратама, у року од 10 година почев од истека године дана од дана правноснажности овог решења, са каматом на доспеле обавезе. Ставом трећим изреке обавезан је противник предлагача да предлагачима накнади трошкове ванпарничног поступка у износу од 754.500,00 динара.

Виши суд у Ужицу је решењем Гж 1356/13 од 27.12.2013. године одбио као неосновану жалбу противника предлагача и потврдио првостепено решење.

Против правноснажног решења донетог у другом степену противник предлагача је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијаног решења у смислу чл 399. у вези чл. 412. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се одређено не указује на постојање неке друге битне повреде одредаба парничног поступка.

Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права су неосновани.

Према утврђеном чињеничном стању, предлагачима и њиховом правном претходнику је правноснажним решењем Комисије за враћање земљишта и доношење решења по захтеву за враћање земљишта Општине Чајетина бр. 461-76/91-2 од 25.10.1991. године утврђено право на новчану накнаду за одузето земљиште и то: кат. парц. 639, 998, 6165 и део кат. парц. 6186, све КО Љ. и обавезана Земљорадничка задруга Љ. да им исплати новчану накнаду. У овом ванпарничном поступку пред првостепеним судом утврђена је висина накнаде предлагачима за одузето земљиште, а поступак према Земљорадничкој задрузи Љ. је прекинут. У току трајања поступка над овом земљорадничком задругом је покренут и окончан стечајни поступак и она као правни субјект више не постоји. Пред Привредним судом у Ужицу, у току трајања стечајног поступка у односу на земљорадничку задругу, И.Љ.С., И.С.1 и сада пок. М.С. су подносили пријаву потраживања, али нису намирени, како то произилази из решења о главној деоби и решења о накнадној деоби Ст. 334/96.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право и то одредбу члана 12. Закона о начину и условима признања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину на основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа („Службени гласник РС“ бр. 18/91...42/98).

Наведеном законском одредбом прописано је да када ранијем сопственику по одредбама овог закона припада право на новчану накнаду за одузето земљиште, исплата накнаде пада на терет организације која користи земљиште у моменту одређивања накнаде (став 1.). У случају кад се одузето земљиште налази у приватној својини, накнаду сноси организација која је то земљиште отуђила из друштвене својине (став 2.). Кад организација није у могућности да исплати новчану накнаду из ст. 1. и 2. овог члана, обавезу исплате те накнаде извршиће општина, а ако она то није у могућности, ову обавезу извршиће Република Србија (став 3.).

Правилан је закључак нижестепених судова да, у ситуацији када обвезник плаћања накнаде за одузето земљиште према наведеном решењу општинског органа управе више не постоји, обавеза исплате те накнаде прелази на општину, у конкретном случају на Општину Чајетина.

Право на исплату ове новчане накнаде предлагачима по наведеном закону није илузорно, будући да је ово право, као и обим накнаде сваком од предлагача и њиховим правним

следбеницима, одређено правноснажном одлуком надлежног управног органа. Из наведених разлога, и по схватању овог суда, испуњени су услови из члана 12. наведеног закона за прелазак обавезе на Општину Чајетина која треба да изврши исплату новчане накнаде уместо задруге која то није у могућности. Како предлагачи нису могли да намире своје потраживање према Земљорадничкој задрузи Љ. кроз покренути стечајни поступак, оправдано је усвајање предлога предлагача према Општини Чајетина која ступа на место обвезника у таквој ситуацији.

Прелазак обавезе на општину на основу одредбе члана 12. став 3. наведеног закона није резервисано само за поступак принудног извршења, већ на све случајеве немогућности обвезника - организације из ст. 1. и 2. овог законског члана да исплати новчану накнаду ранијем сопственику или његовим правним следбеницима по наведеним прописима, будући да је прелаз права на исплату на извршног повериоца, односно обавезе исплате са извршног дужника на трећа лица одређен принудним нормама којима је уређен извршни поступак (члан 23. Закона о извршењу и обезбеђењу).

Висина новчане накнаде утврђена је правилном применом чл. 41. ст. 2. и 42. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01 и 20/09) у вези чл. 9. ст. 3. и 12. б Закона о начину и условима признања права и враћању замљишта које је прешло у друштвену својину на основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа. Ревизијом се посебно не оспорава одлука у овом делу.

На основу члана 405. став 1. у вези члана 412. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Љубица Милутиновић,с.р.**